

PLATFORMA 10

Deklarace hodnot a veřejného závazku

V co věříme

Věříme, že každý člověk — bez ohledu na věk, zdraví, původ nebo příjem — má právo na důstojný život a na skutečnou pomoc ve chvíli, kdy ji potřebuje. Toto přesvědčení nestojí na filantropii. Stojí na třech pilířích, které jsou pro nás nepodkročitelné:

DŮSTOJNOST ČLOVĚKA: Každý člověk je cílem — nikdy prostředkem. Systém sociálních služeb existuje proto, aby lidem umožnil žít vlastní život, zapojit se do společnosti a rozhodovat o sobě. Zajistit pouhé přežití nestačí.

SOLIDARITA: Solidarita není dobrovolnost ani charita. Je to závazek společnosti za všechny a pro všechny. Veřejné instituce jsou jejím garantem — rodiny, komunity a dobrovolníci jejím nepostradatelným doplňkem.

ODPOVĚDNOST: Každý aktér sociálního systému — stát, kraj, obec, poskytovatel i sám občan — nese svůj jasně určený díl odpovědnosti. Odpovědnost bez pravomocí je prázdné slovo. Pravomoci bez odpovědnosti ohrožují fungování systému. Pravomoci a odpovědnosti musí být vyvážené.

Co vidíme

Česká republika stojí před největší demografickou proměnou své moderní historie. Počet lidí dlouhodobě závislých na péči druhé osoby se v příštích patnácti letech dramaticky zvýší. Současný systém — roztržitý, závislý na každoročních dotacích, bez jasné odpovědnosti a s chronickým nedostatkem pracovníků — na tuto vlnu připraven není. Bez zásadní a včasné změny selže právě v okamžiku nejvyšší potřeby.

Co prosazujeme

01 Nárokové financování je podmínkou fungování systému.

Veřejné sociální služby nemohou být závislé na dobré vůli subjektu rozdělovajícího veřejné prostředky. Nárok občana na službu určuje správce systému. Ten musí být spojen s nárokem poskytovatele na předvídatelnou, víceletou a smluvně zakotvenou kompenzaci plných nákladů.

02 Právní forma nerozhoduje.

Občan má právo na stejnou kvalitu a dostupnost služby bez ohledu na to, zda ji poskytuje příspěvková organizace, NNO, nebo soukromý subjekt. Rozdělování veřejných prostředků se má řídit kvalitou a potřebou dostupnosti, ne razítkem zřizovatele.

03 Demografická vlna je urgence, ne trend.

Počet lidí závislých na intenzivní dlouhodobé péči se v horizontu 10–15 let zdvojnásobí. Řešení musí začít dnes, jinak systém selže v okamžiku nejvyšší potřeby. Systém musí být včas připraven po stránce finanční, kapacitní i personální.

04	Nárok musí mít garanta — se jménem, odpovědností a pravomocemi.
	Každá služba, na kterou má občan nárok, musí mít jednoho jasně určeného garanta — s odpovědností za dostupnost, s finančními prostředky na zajištění a s pravomocí uzavřít smlouvu, vypovědět smlouvu a vymáhat plnění. Systém bez garanta slouží jen těm, kdo mají moc, štěstí či protekci.
05	Prevence je investice, která se vrátí.
	Systém, který financuje prevenci, pomáhá udržet sociální smír a šetří budoucí náklady (na péči, vězeňství, léčbu aj.). Prosazujeme systémové a předvídatelné financování prevence a poradenství na úrovni srovnatelné s péčí.
06	Pracovníci jsou pilířem systému — ne nákladem.
	Bez kompetentních, motivovaných a důstojně odměněných lidí — profesionálů i neformálních pečujících — systém neexistuje. Personální krize v oboru není problémem jednotlivých organizací. Je to systémové selhání a politická priorita.

Co odmítáme

- Systém, v němž naplnění práva občana na pomoc závisí na dobré vůli úředníka, náhodě, bydlišti nebo ročním dotačním kole.
- Zvýhodňování poskytovatelů při rozdělování veřejných prostředků podle právní formy či jejich diskriminaci podle zastávaných postojů a hodnot.
- Podfinancování prevence jako zdánlivé úspory, která však přinese násobné náklady v budoucnosti.
- Systém bez garanta, kde odpovědnost mizí mezi resorty či aktéry, a člověk zůstává bez odpovědi, která vede k vyřešení jeho životní situace.

K čemu se zavazujeme

Zavazujeme se mluvit nahlas a srozumitelně — před ministry, zastupiteli i veřejností — všude tam, kde se rozhoduje o podobě systému. Nejsme lobbisté hájící vlastní zájmy. Každý den vidíme, co se děje, když systém sociální politiky selže. Usilujeme o to, aby systém fungoval důstojně, solidárně a s jasnou odpovědností všech aktérů.

Nestátní neziskové organizace jsou klíčovou součástí — nikoli doplňkem — systému sociálních služeb v České republice. Veškeré finanční prostředky využíváme k zajištění provozu a rozvoje služeb. A ozveme se vždy, když budou události kolem nás v rozporu s hodnotami, které zde podepisujeme.

Platforma 10

